

Turun kaupungin vammaisneuvoston toimintakertomus 2024

Toimintavuosi oli toinen hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Myös toisen vuoden aikana etsittiin aktiivisesti yhteistyömalleja kaupungin ja hyvinvointialueen välillä, mutta toisen vuoden aikana on selvinnyt, että tämä asia tarvitsee vielä lisää aikaa Varhan puolelta onnistuakseen. Vammaisneuvosto toimii edustamansa ryhmän kuulemis- ja vaikuttamiskanavana ja se toimii tärkeänä osana osallisuuden toimintamallia Turun kaupungissa. Vammaisneuvosto nostattaa edustamansa ryhmän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta tärkeitä asioita kaupungin päätöksentekoon muun muassa aloittein, lausunnoin ja kannanottojen kautta.

Turun kaupungin vaikuttajaryhmien yhteisessä toimintasäännössä vammaisneuvoston tehtäviksi on määritelty:

”Vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on kuntalain 28 §:n mukaan asetettava vammaisneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

Kuntalaki velvoittaa, että vammaisneuvoston tulee saada vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vammaisneuvoston tehtävä:

Vammaisneuvoston tehtävänä on vaikuttaa kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Vammaisneuvoston tehtävänä on varmistaa vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia:

- Tehtäväkenttänä kaupungin toimivaltaan kuuluvat asiat.
- Tuoda esiin vammaisten henkilöiden ja heidän perheidensä näkökulmaa esityksillä, lausunnoilla ja kannanotoilla
- Seurata, että kaupunki kehittäessään palveluja huolehtii niiden riittävyydestä ja soveltuvuudesta myös eri tavoin vammaisille ja pitkäaikaissairaille henkilöille
- Edistää palveluja ja osallistumismahdollisuuksia koskevaa viestintää
- Edistää Turun kaupungin sekä vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden kanssa työskentelevien järjestöjen välistä yhteistyötä.

- Tehdä yhteistyötä muiden Turun vaikuttajaryhmien sekä muiden yhteistyötahojen kuten kolmannen sektorin toimijoiden ja Turun kaupungin lautakuntien sekä hyvinvointialueen vammaisneuvoston kanssa.”

Vammaisneuvosto on kuntalain 28§:n mukaisesti asetettu lakisääteinen vaikuttajaryhmä, jolle uuden toimintasäännön mukaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta myöntää kokouspalkkiobudjetin lisäksi toimintamäärärahan.

Vammaisneuvoston toiminta 2024

Vammaisneuvosto kokousti vuoden 2024 aikana yhteensä kuusi kertaa. Tämän lisäksi puheenjohtajisto kokoontui yhdessä esittelijän kanssa ennen neuvoston kokouksia valmistelemaan kokouksien esityslistoja ja tarpeellisia lausuntoja. Vammaisneuvosto vastasi pääsääntöisesti kaikkiin lausuntopyyntöihin, joita sille osoitettiin. Vammaisneuvoston kokoukset järjestettiin:

12.2.2024

22.4.2024

17.06.2024

19.08.2024

21.10.2024

16.12.2024

Turun kaupungin vammaisneuvosto järjesti yhteiskokouksen Turun lähikuntien vammaisneuvostojen kanssa konsernihallinnon tiloissa 13.5.2024 ja Turun kaupungin vammaisneuvoston ja vammaisjärjestöjen yhteiskokouksen Turun kaupungin kirjastolla 12.9.2024. Jouluruokailu järjestettiin 16.12.2024 pidetyn kokouksen yhteydessä.

Eri esteettömyyteen liittyvistä asioista on keskusteltu vammaisneuvossa vuoden aikana aktiivisesti. Vammaisneuvosto antoi esimerkiksi mielipiteensä kaupungin yleisövessojen maksullisuudesta ja niihin liittyvistä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusongelmasta. Vammaisneuvosto on myös ottanut kantaa ja toivonut tulevaisuudessa aktiivisempaa keskustelua erityisopetuksen tilanteesta, inklusiosta ja esteettömyydestä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Vammaisneuvosto on myös nostanut huolen Turun kaupungin kasvatuksen ja opetuksen mahdollisista leikkaustarpeista. Vammaisneuvosto on myös saanut hyvää tietoa Turun ammatti-instituutin esteettömyysasioista ja vammaisneuvosto on luvannut auttaa monipuolisesti ammatillisen koulutuksen esteettömyyden kehittämisessä ammatti-instituutin kanssa yhteistyössä. Turun musiikkitalo Fuugaan ja Turun kaupungin teatteriin kaavailluista

induktiojärjestelmistä on päästy vammaisneuvoston kanssa suunnittelijoiden kanssa yhteisymmärrykseen. Myös Turun kaupungin teatterin ja tulevan musiikkitalo Fuugan sisään- ja uloskäynneissä sekä saatto- ja le-pysäköintialueilla havaitut käyttöturvallisuus- ja esteettömyysongelmat ovat tuottaneet yleisesti huolta. Vammaispalvelulaki on myös pysynyt koko vuoden yhtenä kokousten vakiopuheenaiheena, ja puheenjohtaja on pitänyt vammaisneuvoston hyvin ajan tasalla tilanteesta.

Vammaisneuvosto on myös saanut erittäin hyvää koulutusta vammaisneuvostotyöskentelyyn. Koulutusta pitivät Kynnys Ry:n Mika Välimaa ja Invalidiliitosta Sanna Leppäjoki-Tiistola. Pääsisältönä koulutuksessa olivat esimerkiksi YK vammaissopimus vammaisneuvoston toiminnan perustana ja työkaluna, hyvinvointialueen (Varha) ja kunnallisten vammaisneuvostojen yhteistyö ja vammaisneuvostojen rooli kilpailutuksissa.

Vammaisneuvostossa on myös pohdittu sitä, miten neuvoston toimintaa tehdään vaikuttavammaksi ja, miten järjestöjen ja neuvoston yhteistyötä voitaisiin tiivistää.

Koska alue- ja kuntavaalit ovat jälleen tulossa keväällä 2025, niin Turun vammaisneuvoston kokouksissa on keskusteltu myös äänestyspaikkojen saavutettavuusasioista ja saatu aiheesta myös esittely keskusvaalitoimikunnalta joulukuun 2024 kokouksen yhteydessä, jolloin vammaisneuvosto on myös pystynyt antamaan hyviä neuvoja ja ohjeita esteettömyyden ja saavutettavuuden osalta.

Annetut lausunnot ja kannanotot 2024:

- 4946-2024 Aloite puhe- ja läsnäolo oikeudesta Turun kaupungin vammaisneuvoston, edustajalle, 25.6.2024 Turku – Vammaisneuvosto.
- 8431-2023 Aloite Turun kaupungin yleisöväestöjen esteettömyydestä maksullisuus uudistukseen liittyen, 16.2.2024 Turku – Vammaisneuvosto.
- 76-2023 Asemakaavanmuutosehdotus, Itäharjun kaupunginosa korttelit 32, 33, 34, 65, 66, 68, 69 ja Kupittaa kaupunginosa kortteli 8 (2/2023) Kupittaa kärki, 15.8.2024.
- 3391-2024 Vammaisneuvoston lausunto - Kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelma, 7.11.2024

Vammaisneuvoston kokoonpano

Vammaisneuvoston toimikausi vaihtui syyskuussa 2023. Kaupungin hallitus päätti vammaisneuvoston kokoonpanoksi 4.9.2023 kaudelle 2023–2025 seuraavat henkilöt:

Järjestöedustajat

Varsinainen jäsen ja yhdistys	Varajäsen ja yhdistys
Mikko Waltari Turun seudun Kehitysvammaisten Tuki ry	Marjo Tuusa Turun Seudun Reumayhdistys ry
Taru Luukkala (vpj.) / Marita Vainio (vpj.) Kynnys ry 28.10.2024 alkaen.	Marja-Liisa Salminen Turun Seudun Hengitysyhdistys ry
Päivi Päivinen V-S Vammais- ja Pitkäaikaissairausjärjestöt VAPI ry	Ilita Makkonen Lounais-Suomen Lihastautiyhdistys ry
Ann-Mari Veneskoski Aivoliiton Turun seudun AVH-yhdistys ry	Merja Jämsäläinen Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry
Riikka Kiilo Turun seudun autismi- ja ADHD-yhdistys Aisti ry	Sahra Mohamud Suomen Somalinaisten kehitys ry
Pentti Eloranta Turun Eläkkeensaajat ry	Terhi Seppänen Runosmäkiseura ry

Vammaisneuvoston luottamushenkilöjäsenenä toimikaudella 2023–2025 toimivat:

Jäsen	Varajäsen
Selinä Nera (pj.)	Kerttu Lehto
Jaakko Paatero / Eemil Heimo 7.10.2024 alkaen	Teija Tiusanen / Pertti Perko 7.10.2024 alkaen
Jaana Halin	Ilina Antinluoma
Veijo Lehtonen	Oskari Maunuksela
Asko Mäki	Risto Forsberg
Maisa Saloniemi	Akseli Hakkarainen
Eija Ruokonen	Nina Tiitta

Turun vammaisneuvostossa tapahtui toimintavuoden aikana jäsenmuutoksia. Turun kaupungin hallitus päätti 7.10.2024 vammaisneuvoston luottamushenkilöjäseniksi varsinaisen jäsenen Jaakko Paateron tilalle Eemil Heimon ja varajäsen Teija Tiusasen tilalle Pertti Perkon. Turun kaupungin hallitus päätti 28.10.2024 vammaisneuvoston järjestöhenkilöjäseniksi varsinaisen jäsenen Taru Luukkalan (vpj.) tilalle Marita Vainion. Marita Vainio jatkaa myös vammaisneuvoston varapuheenjohtajana.

Vammaisneuvoston esittelijänä ja sihteerinä toimi esteettömyyskoordinaattori Jyri Kuparinen.

Teknisenä sihteerinä on toiminut toimistosihteerä Jolita Murto.